

DECIZIE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Daniela Mandîș,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Danielei Mandîș împotriva Eudochiei Brîncovean, lui Stanislav Brîncovean și lui Ianis Brîncovean cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie, recunoașterea dreptului de proprietate și stabilirea cotelor-părți,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, prin care a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către Daniela Mandîș împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 02 decembrie 2015, Daniela Mandîș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Eudochiei Brîncovean, lui Stanislav Brîncovean și lui Ianis Brîncovean cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie, recunoașterea dreptului de proprietate și stabilirea cotelor-părți.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2011, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Daniela Mandîș împotriva Eudochiei Brîncovean cu privire la încasarea datoriei.

Menționează că, potrivit titlului executoriu eliberat în baza hotărârii sus menționate, la data de 22 februarie 2013 a fost intentată procedura de executare acordând debitoarei Eudochia Brîncovean un termen de 15 zile de executare benevolă, iar după expirarea termenului de executare benevolă dânsa a declarat că nu dispune de bijuteriile din aur menționate în titlul executoriu și nici de suma de 23 480 dolari SUA. Astfel, la data de 18 martie 2013, executorul judecătoresc a dispus sechestrarea bunurilor materiale ce aparțin Eudochiei Brîncovean, iar la data de 26 martie 2013, ieșind la fața locului, a fost întocmit procesul-verbal de sechestrare a apartamentului cu suprafața de 42 m.p. din str. Kiev, 6/3, ap. 2, mun. Chișinău înregistrat cu drept de proprietate comună în devălmășie pe cote părți egale după Eudochia Brîncovean și a soțului decedat – Ghenadie Brîncovean.

Suține că, potrivit termenului legal de șase luni de la data deschiderii succesiunii – data de deces a lui Ghenadie Brîncovean, moștenitorii legali soția

Eudochia Brîncovean, feciorii Stanislav Brîncovean și Ianis Brîncovean nu au depus la notar de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii, fapt confirmat prin certificatul Centrului de informații juridice a Ministerului Justiției, depășind astfel nemotivat termenul indicat și în prezent nu mai au nici un temei de al restabili pentru a deveni proprietari a acestei cote-părți a apartamentului ce-i aparține răposatului.

Afirmă că, Eudochia Brîncovean și feciorii ei s-au folosit de tot spațiul apartamentului au avut grijă să-l întrețină, să achite cheltuielile comunale și au intrat în posesia cotei părți ce aparține cu drept de proprietate lui Ghenadie Brîncovean, toți trei dețin viza de reședință pe adresa str. Kiev, 6/3, ceea ce poate fi considerat că moștenitorii în mod tacit au acceptat moștenirea și au intrat în posesia cotei-părți din apartamentul respectiv, obținând astfel fiecare câte o treime din această cotă parte.

Declară că, timp de cinci ani Eudochia Brîncovean și feciorii ei nu au întreprins careva acțiuni de a înregistra dreptul lor de proprietate asupra acestei cote părți a apartamentului, iar acest comportament explică nedorinței Eudochiei Brîncovean în calitate de debitor, de a-și legaliza și de a-și afișa deținerea unei cote-părți din apartament pentru a se eschiva de la restituirea integrală a datoriei și din contul acestei cote-părți, fapt ce a determinat-o să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

Solicită, constatarea faptului acceptării moștenirii doar de către Eudochia Brîncovean prin intrarea în posesiune a întregii cote-părți ce aparține soțului decedat Ghenadie Brîncovean

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 martie 2017, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

La data de 07 aprilie 2017, Daniela Mandiș a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, a fost restituit apelul declarat de către Daniela Mandiș împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), mun. Chișinău din 06 martie 2017, ca depus în afara termenului legal.

La data de 25 iulie 2017, în termenul prevăzut de lege, Daniela Mandiș a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a apelului, ca fiind omis din motive întemeiate.

În motivarea recursului a indicat că, consideră ilegală și pasibilă casării încheierea contestată, deoarece la adoptarea acesteia instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural și i-a fost încălcat dreptul de acces liber la justiție.

Susține că, în ședința de judecată din data de 11 iulie 2017, apelul ei nici nu a fost examinat, deoarece când s-a anunțat examinarea apelului și până a ieșit în fața colegiului, judecătorul raportor s-a uitat rapid prin dosar după care l-a închis și a întrebat de ce apelul a fost depus cu întârziere, însă fără a asculta răspunsul la întrebare a anunțat examinarea altei cauze.

Afirmă că, a greșit calcularea termenului de depunere a apelului, deoarece nu a atras atenție că luna martie are 31 zile, iar potrivit art. 111 CPC, și calculelor

efectuate a ajuns la concluzia că data de 07 aprilie 2017, este ultima zi de depunere a apelului. Cu hotărârea motivată a primei instanțe a făcut cunoștință aproape peste două luni de la pronunțare.

La data de 03 august 2017, în adresa intimațiilor Eudochia Brîncovean, Stanislav Brîncovean și Ianis Brîncovean fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Daniela Mandîș cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 martie 2017 a fost respinsă acțiunea.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 07 aprilie 2017, Daniela Mandâș a contestat-o cu apel.

Instanța de apel, prin încheierea din 11 iulie 2017, a restituit apelul declarat de către Daniela Mandâș, ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Daniela Mandîș a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 martie 2017 la data de 07 aprilie 2017 cu încălcarea termenul prevăzut de art.362 alin.(1) CPC și nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul reține ca fiind justă concluzia instanței de apel care a constat că, cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal, or, potrivit materialelor cauzei, Daniela Mandîș a solicitat examinarea pricinii în lipsă (f.d.47), iar potrivit actelor la dosar, aceasta a fost citată legal despre data, locul și ora examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul conchide că, Daniela Mandîș solicitând examinarea cauzei în lipsă, urma să țină cont de prevederile art.56 alin.(3) CPC și era obligată să se folosească cu bună credință de drepturile sale procedurale, informându-se despre soluționarea litigiului în cauză și să declare ca urmare, cerere de apel în termenul stabilit de legislație, adică până la data de 05 aprilie 2017, inclusiv, fapt care însă nu a fost efectuat, apelul fiind declarat la data de 07 aprilie 2017, și fără a solicita repunerea în termen a cererii de apel.

Argumentele invocate în recurs nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel, în soluția sa, s-a conformat prevederilor legale, or, aceasta a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu mult mai înainte de materialele pricinii, să depună diligența necesară de a se informa la ce etapă de examinare se află procesul la cererea căreia a fost inițiat și după caz să facă cunoștință cu hotărârea pronunțată și să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurentă cât, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Daniela Mandîș.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Danielei Mandîș împotriva Eudochiei Brîncovean, lui Stanislav Brîncovean și lui Ianis Brîncovean cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie, recunoașterea dreptului de proprietate și stabilirea cotelor-părți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic